

	Силабус навчальної дисципліни «Екологічне землеробство» Освітньо-професійний ступінь: <i>фаховий молодший бакалавр</i> Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія
Характеристика освітньої компоненти	вибіркова
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3 / 90
Мова викладання	українська
Профайл дисципліни	https://moodle.collegesnau.com/course/view.php?id=14383
Мета викладання дисципліни	формування у здобувачів освіти з екології системи знань про принципи, методи та технології екологічного землеробства, розвиток навичок організації сільськогосподарського виробництва на екологічних засадах з мінімізацією негативного впливу на довкілля, збереженням родючості ґрунтів та отриманням екологічно безпечної продукції відповідно до вимог органічного виробництва та сталого розвитку.
Завдання вивчення дисципліни	- засвоєння теоретичних основ та принципів екологічного землеробства; - вивчення системи обробітку ґрунту в екологічному землеробстві; - ознайомлення з методами відтворення родючості ґрунтів без застосування мінеральних добрив; - аналіз біологічних методів захисту рослин та альтернативи пестицидам; - опанування принципами сівозмін та структури посівних площ в органічному виробництві; - формування навичок планування та організації екологічного господарства; - розвиток розуміння нормативно-правових основ органічного виробництва в Україні та ЄС.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни Тема 1. Теоретичні основи та принципи екологічного землеробства Тема 2. Системи обробітку ґрунту та відтворення родючості в органічному виробництві Тема 3. Біологічні методи захисту рослин та альтернативні системи живлення Тема 4. Організація органічного виробництва: сертифікація, стандарти, економіка Тема 5. Інтегративний підхід до розуміння екологічного

	землеробства Вид занять: лекційні, практичні, семінарські Методи навчання: <i>Словесні:</i> розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з навчальними посібниками, науковою літературою та нормативно-правовою базою (читання, конспектування). <i>Наочні:</i> демонстрація (презентації, схеми сівозмін, технологічні карти органічного виробництва, відеоматеріали щодо методів біологічного захисту рослин), спостереження. <i>Практичні:</i> виконання практичних робіт (складання планів органічного господарства, розрахунок норм внесення органічних добрив, оцінка родючості ґрунту, аналіз стандартів органічного виробництва); розв'язання ситуаційних задач (обґрунтування сівозміни, вибір методів захисту рослин); робота з нормативно-правовою базою органічного виробництва України та ЄС. <i>Інтерактивні технології навчання:</i> використання мультимедійних технологій, case-study (на прикладах органічних господарств України), метод проєктів (розробка проєкту переходу до органічного виробництва), робота в малих групах, діалогове навчання (обговорення екологічних наслідків агрохімічного забруднення), виконання практичних завдань Форма навчання: денна
Компетентності, яких набувають здобувачі освіти в процесі вивчення навчальної дисципліни	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі екології або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів природничих наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Прагнення до охорони та збереження навколишнього природного середовища ЗК9. Здатність інтегрувати знання для особистісного розвитку, професійної діяльності та активної участі в суспільному житті
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність до використання положень та методів фундаментальних наук для вирішення професійних задач. СК2. Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції наук про навколишнє середовище. СК3. Здатність організовувати та здійснювати лабораторні та польові дослідження об'єктів/складових навколишнього природного середовища, зокрема із використанням інформаційних

	технологій. СК4. Здатність описувати результати лабораторних і польових досліджень та складати відповідні звіти. СК5. Здатність проводити моніторинг природних складових довкілля та оцінювати поточний стан його природних складових. СК6. Здатність до участі в розробці заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. СК8. Здатність оцінювати основні джерела техногенного впливу на стан навколишнього природного середовища. СК9. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. СК10. Здатність інформувати громадськість про стан навколишнього середовища та екологічної безпеки. СК11. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проектів. СК12. Здатність до вивчення міжнародного та вітчизняного досвіду регіональних та транскордонних екологічних проблем з метою впровадження ресурсозберігаючих, природоохоронних технологій та альтернативних джерел енергії.
Програмні результати навчання	РН2. Здійснювати пошук, відбирати інформацію з різних джерел у сфері професійної діяльності. РН3. Визначати та описувати основні джерела техногенного впливу на навколишнє природне середовище та оцінювати міру екологічної небезпеки. РН4. Використовувати положення, принципи, методи та поняття фундаментальних і прикладних наук у навчання та професійній діяльності. РН6. Проводити польові та лабораторні дослідження, забір та оцінювання досліджуваних матеріалів і зразків, проведення аналізів, їх узагальнення та складання звітів. РН7. Використовувати технологічні стандарти, нормативні документи, довідкові матеріали та технічні засоби для практичного виконання робіт і проведення обробки даних. РН8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку й обробки інформації у сфері екології. РН9. Аналізувати склад, будову, розвиток екосистем у різних просторово-часових масштабах. РН10. Застосовувати знання щодо геологічного середовища, педосфери, гідросфери та атмосфери для дослідження небезпечних екологічних явищ і процесів з метою вибору шляхів запобігання та їх вирішення. РН11. Застосовувати знання з охорони навколишнього середовища, екологічного моніторингу, оцінки впливу на довкілля, геохімії довкілля для оцінки природно-ресурсного потенціалу та окремих видів природних ресурсів, оцінки впливу на навколишнє середовище, розрахунків збитків, заподіяних порушенням природоохоронного законодавства. РН12. Застосовувати знання з біогеохімії, нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище та техноекології для виконання спостережень за станом довкілля, проведення польових і лабораторних досліджень, вивчення та реалізації методів очистки викидів у повітряний басейн та скидів зворотних вод у водні об'єкти. РН15. Забезпечувати дотримання правил охорони праці, промислової, пожежної та екологічної безпеки.

	PH16. Здобувач освіти здатний інтегрувати знання для особистісного розвитку, професійної діяльності та активної участі в суспільному житті
Пререквізити	Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Загальна екологія», «Ґрунтознавство з основами геології», «Основи екобезпеки», «Хімія з основами біогеохімії», «Екологічні основи застосування добрив»
Постреквізити	Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни здобувачі освіти можуть застосовувати отримані компетентності у процесі вивчення дисциплін: «Екологічні способи впливу на агроєкосистеми», «Ландшафтна екологія та охорона ландшафтів», «Збереження екосистеми та забезпечення сталого розвитку»
Інформаційне забезпечення	Курс Екологічне землеробство в Moodle Рекомендована література <i>Основна:</i> 1. Бегей С.В., Шувар А. І. Екологічне землеробство : підручник. Львів: «Новий Світ –2000», 2020. 429 с 2. Бойко П.І., Коваленко Н.П. Органічне землеробство в Україні: перспективи і проблеми. Київ: Аграрна наука, 2019. 216 с. 3. Ґрунтовий покрив України в умовах воєнних дій: стан, виклики, заходи з відновлення : монографія / за ред. С. А. Балюка, А. В. Кучера, М. І. Ромашенка. Київ: Аграрна наука, 2024. 340 с. 4. Землеробство з основами екології, ґрунтознавства та агрохімії / В.Ф. Петриченко, М.Я. Бомба, М.В. Патика та ін. К.: Аграрна наука, 491 с. 5. Подолинський А. Біодинамічне землеробство. Вступні лекції. Т 1. Львів: ЛА «ПІРАМІДА», 2009. 244 с. 6. Якість ґрунтів та сучасні стратегії удобрення/ Мельничук Д., Мельников М., Хофман Дж. та ін. К.: Арістей, 2004. 488 с. <i>Інтернет-ресурси:</i> 1. Міжнародна федерація органічного сільського господарства IFOAM. URL: https://www.ifoam.bio/ 2. Сучасне і майбутнє систем землеробства. URL: https://zemlerobstvo.com/wp-content/uploads/2026/01/konferencia_2025-3.pdf 3. Сучасні реалії органічного землеробства. URL: https://lib.mnau.edu.ua/info5/2021/organ_zem_2021.pdf 4. Федерація органічного руху України. URL: https://organic.com.ua/
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усне опитування, тестування, виконання та захист практичних робіт, презентації. Підсумковий контроль: обов'язкова контрольна робота, залік
Політика щодо академічної доброчесності	політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність у ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ». Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та заліку заборонені. Користування мобільними пристроями, під час проведення різних видів контролю успішності, допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані

	інформаційні джерела
Політика щодо відвідування	у процесі вивчення курсу відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування), що підтверджується документально, навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у формі онлайн за погодженням із завідуючим відділенням та викладачем курсу)
Політика щодо дедайлнів та перескладання	відпрацювання пропущених занять з навчального курсу без поважних причин є обов'язковим та здійснюється згідно графіку консультацій викладача. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача, який забезпечує курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Відпрацювання семінарських та практичних занять проводиться за індивідуальними завданнями протягом семестру до складання підсумкового контролю у рамках відповідного модуля.
Критерії оцінювання практичних робіт чи семінарських занять	5 балів – здобувач освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, тестові завдання виконує не менше ніж на 90%, при вирішенні практичних завдань, кейсів, проєктів використовує додаткові джерела інформації, приймає участь у дискусіях, обговореннях, аргументує власну точку зору. 4 бали – здобувач освіти добре знає теоретичний матеріал, тестові завдання виконує не менше ніж 74%, не допускає суттєвих помилок під час відповіді на питання, може чітко викласти матеріал, ілюструє його прикладами не складними власними судженнями, допускає незначні помилки у виконанні завдань. 3 бали – здобувач освіти знає основний теоретичний матеріал, тестові завдання виконує менше 60%, допускає неточність у відповідях, висвітленні окремих понять чи демонструє поверхові знання з теми, завдання виконує не в повному обсязі; оформлення робіт не відповідає вимогам. 2 бали – здобувач освіти тестові завдання виконав менше ніж на 60%, показує недостатні знання навчально-програмного матеріалу, виявляє суттєві прогалини в знаннях основного матеріалу, не вміє зв'язати загальнотеоретичний матеріал різних тем, навести приклади; завдання не виконує або виконує на низькому рівні.
Оцінювання	«Відмінно» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 90% матеріалу, знати принципи та методи екологічного землеробства, розуміти біологічні основи відтворення родючості ґрунтів; вільно орієнтуватись у технологіях органічного виробництва та вимогах стандартів. «Добре» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 74% матеріалу, має уявлення про основні концепції дисципліни, розуміє відмінності органічного від традиційного землеробства, вміє застосовувати базові методи біологізації землеробства «Задовільно» – здобувач освіти повинен засвоїти не менше 60% матеріалу, має уявлення про основні поняття дисципліни, може перелічити принципи екологічного землеробства, але має труднощі з розробкою технологій та застосуванням стандартів. «Незадовільно» – здобувач освіти засвоїв менше 60% навчального матеріалу, частково знає основні поняття з дисципліни, не вміє робити висновки, не має навичок виконувати індивідуальні завдання чи брати участь у групових проєктах.

Викладач	Костян Світлана Василівна Циклова комісія: загальноосвітніх дисциплін Посада: викладач природничих дисциплін Профайл викладача: https://collegesnau.com/profile/kostian-svitlana-vasylivna/ Контактний телефон: +380663496892 E-mail: kostyan1965@ukr.net
Розклад консультацій	Очна: згідно з графіком консультацій Он-лайн: електронною поштою, у месенджерах (Viber, WhatsApp, Telegram)